

TARTALOM

I. BEVEZETÉS

II. HELYZETKÉP:

1./Ifjúság (15-26 évig) - definíciója, jogforrások

2./ Élettér, tevékenységi körök, intézmények:

A./ Oktatás: - Iskolán kívül

- Iskolán belüli szervezeti formák
- Tanórán kívüli tevékenységek

B./ Egészségügyi, szociális ellátás, mentálhigiéné:

- Pénzbeli támogatások
- Személyes gondoskodás keretébe tartozó szolgáltatások
- Hatósági intézkedések
- Prevenció

C./ Szabadidő, kultúra, sport

D. / Érdekérvényesítés, érdekképviselés:

- Diákönkormányzatok
- Ifjúsági és szabadidős referensek

E./ Pályaválasztás, munkavállalás

F./ Ifjúsági mobilitás, nemzetközi kapcsolatok:

- Testvérvárosi kapcsolatok
- Nemzetközi kapcsolatok

3./Szervezetek:

- Pártok ifjúsági szervezetei
- Ifjúsági szerveződések

III. AZ ÖNKORMÁNYZAT CÉLJAI - A.-F.-IG

IV. A CÉLOKBÓL ADÓDÓ INTÉZKEDÉSEK - A.- F. – IG

VÁC VÁROS IFJÚSÁGPOLITIKAI KONCEPCIÓJA

2001.

(2004. júniusában felülvizsgálva, változások dőlt betűvel szedve)

I. Bevezetés:

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. §-a az önkormányzatok feladatai közé sorolja az ifjúsági feladatokról való gondoskodást.

„ (1) A települési önkormányzat feladataaz ifjúsági feladatokról való gondoskodás, a közösségi tér biztosítása; közművelődési, ...művészeti tevékenység, sport támogatása....az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.”

A témát nem lehet mint elszigetelt problémát kezelni, hiszen az élet minden területén és minden kérdésben érintett a korosztály. Másrészt pedig a fiatalokat be kell vonni az őket érintő kérdések megvitatásába, a rájuk vonatkozó döntések meghozatalába.

Az Önkormányzati törvény értelmében a települési önkormányzat maga határozza meg, - az igények és az anyagi lehetőségek figyelembe vételével - mely feladatokat és milyen mértékben lát el. A törvény értelmében kötelező gondoskodni az ifjúsági jogok érvényesítésével kapcsolatos feladatokról, és az ifjúságvédelmi szakellátásáról.

Az ifjúsági ügyek a helyi önkormányzatokban megjelenhetnek bizottsági szinten/*városunkban bizottsági szintre emelve*/, vagy más bizottságokhoz integrálva, illetve **ifjúsági felelős által képviselve**/ *Nem önálló feladatként, de ellátva.*/

Célszerű lenne az ifjúsági ügyek kezelésére **egy testületet** létrehozni, melynek munkájában részt vehetnének az intézmények diák-képviselői **vagy**/ és **ifjúsági /diák tanács (önkormányzat)i tagjai**, és ezekkel kapcsolatot tart a képviselő-testület is.

A város ifjúságpolitikai koncepciójában foglaltak megvalósítása alapján megfelelő környezeti feltételeket, kiszámítható életviszonyokat lehet teremteni a felnövekvő nemzedékek számára. A felmerülő problémákat a megfelelő szakértők segítsék.

A koncepcióban megfogalmazott feladatok megoldását középtávra (2001-2006) célszerű tervezni.

A terület szerteágazó volta, illetve a felmerülő problémák és igények miatt az alábbi területeket kell vizsgálni:

- **oktatás, képzés**
- **egészség, mentálhigiéné, szociális igények**
- **szabadidő, kultúra, sport**
- **érdekképviselet, érdekérvényesítés**
- **pályaválasztás, munkavállalás**
- **civil szervezetek, nemzetközi kapcsolatok (testvérvárosi és partner kapcsolatok)**

A 15-26 éves korosztály problémái és tevékenységi területei az oktatáson át, a szabadidős tevékenységen keresztül a munkahelyi és lakáskérdésig, a családalapításig, minden vonatkozásban érintett.

A koncepció a hangsúlyt az ifjúság önszerveződésére és az értelmes szabadidő eltöltésére helyezi. Miután olyan korosztályokról van szó, amelyek egy része szervezett oktatásban vesz részt, használja a közművelődési intézményhálózatot és sportol is, a koncepció megalapozásában és a feladatok kijelölésében támaszkodunk a kapcsolódó részkoncepciók megállapítására is.

II. HELYZETKÉP:

1./ Ifjúság:

A Koncepcióban meg kell határozni a korosztályt és az „ifjúsági” jelző tartalmát is.

Az életkörülmények, az intézményi környezet, a szabadidő eltöltésének lehetőségei, a gazdasági helyzet, a munkaerő - piaci helyzet, a lakhatás, az önálló életkezdés kérdése, stb., is figyelembe vehető szempontok.

Az ifjúsági korosztályt a középiskolás kortól a felnőtté válásig, vagyis 15-26 éves korig határozhatjuk meg.

Ezen belül további differenciálással:

ifjúsági korosztály	15 - 22 éves korig
fiatal felnőtt korosztály	22 - 26 éves korig

Vác város összlakossága	34.106 fő (2004. márc. állapot szerint)
-------------------------	---

ebből

15 -18 évesek száma 2.100 fő

19 - 26 évesek száma kb. 5.500 fő

összesen: 7.600 fő, az összlakosság 23 %-a.

A koncepciót megalapozó további részadatok a 2001. májusában készített váci városi ifjúsági felmérésben találhatóak.

2. Élettér, tevékenység:

A korosztály rendkívül heterogén összetételű, mind élettérét, mind tevékenységi körét, mind pedig problémáit tekintve.

A koncepció elkészítésekor széles körben tájékozódunk a legkülönbözőbb szerveződések, illetve a különböző csoportosulások képviselőinek meghallgatásával és a véleményük kikérésével.

A./ Oktatás:

2003. évi adatok szerint Vác városában tanuló, a középiskolások száma 4.723 fő. (2004/05. évi adatok statisztika hiányában még nem állnak rendelkezésre.)

KÖZÉPFOKÚ INTÉZMÉNY NEVE	KÖZÉPISKOLAI TANULÓK SZÁMA				
	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
Gimnáziumok összesen	969	887	967	1.029	1.036
Szakközépiskolák összesen	2.747	2.779	2.669	2.754	2.828
Szaktanulmányok összesen	845	745	837	848	861
Összesen:	4.461	4.411	4.473	4.631	4.723

Vác sajátos helyzetben van, mert az önkormányzat által fenntartott intézmények mellett Pest megye önkormányzata is működtet intézményt, de van minisztériumi, egyházi és alapítványi fenntartású is a városban.

- **Az Oktatás:** feltételei a városban biztosítottak. Az elmúlt években több intézményünk kiköltözött Kisvác- Szériüskertbe, ahol így új iskolai városrész jött

létre. Ezáltal az oktatás feltételei jelentősen javultak. Iskolaváros vagyunk, ahol minden iskolatípus képviseltetve van, s ahol jelentős a felnőttoktatás is. A változások nem fejeződtek még be, s az elkövetkezendő évek feladata az oktatás feltételeinek javítása a közoktatási intézmények részleges vagy/és teljes felújításával.

Iskolatípusok közötti feladat megoszlás:

FELNŐTTOKTATÁS 16 ÉV – 30 ÉV)	TANULÓI LÉTSZÁM (VÁROS ÉS VIDÉK)				
	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
VÁC VÁROSÁBAN	955	931	811	802	769

- **Az iskolai oktatáson belül** az ifjúságot érintő legfontosabb tennivalók:
 - gondozási feladatok
 - a tehetséggondozás,
 - a hátrányos helyzetű tanuló felzárkóztatása
 - korrepetálás, stb..
 - *mindehhez a szükséges anyagiak hozzárendelése.*
- **Nem az oktatáshoz kapcsolódó segítők:**
 - az iskolaorvosi és védőnői hálózat,
 - az ifjúsági felelősök, diákönkormányzatok,
 - diákmozgalmat segítők, szabadidő szervezők.

- **A tanórán kívüli tevékenységek..**

- A diákok egy jelentős része az iskolában tölti délutánjait. Ki azért, mert kedve van hozzá, ki azért, mert szociális helyzete, vagy a család körülményei miatt szívesebben van a nyugodt, meleg, baráti környezetben.
- A sportkörök, a szakkörök, könyvtári lehetőségek ezeket az igényeket szolgálják.

A városban egyre több a nehezen nevelhető, vagy problémás fiatalkorú. A családi problémák, a képzésből való kiesés, vagy annak veszélye folytán eleve esélytelenként kerül(het)nek majd ezek a fiatalok a munkaerő-piacra.

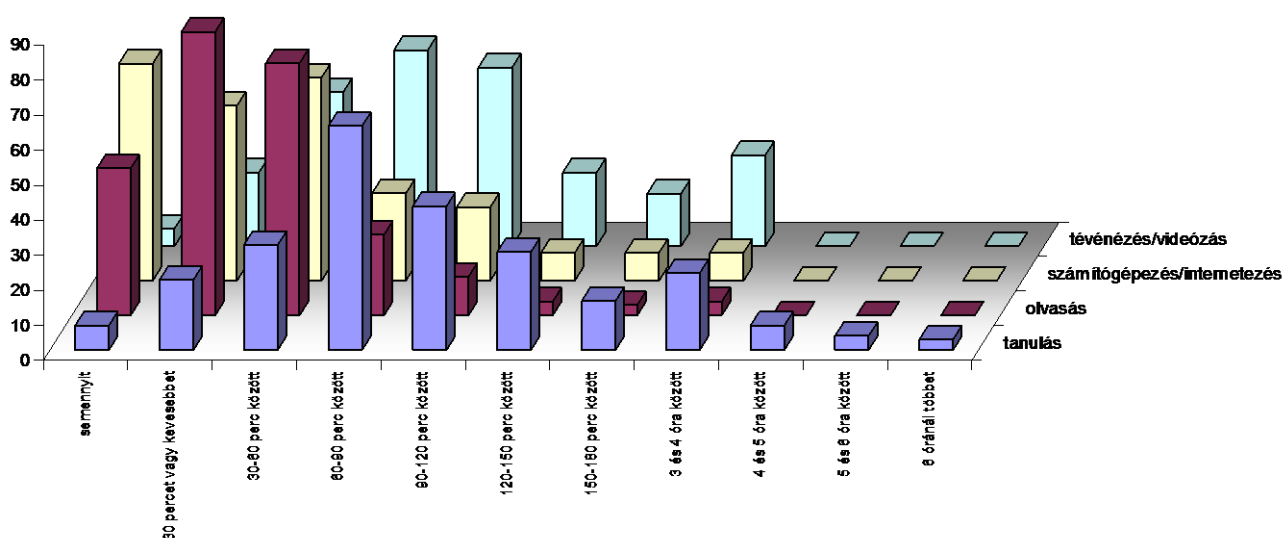
B./ Egészség, mentálhigiéné, szociális igények:

Az iskolaorvosi és védőnői jelzések, vizsgálatok alapján a mozgásszervi és gerinctáji megbetegedések állnak a vezető helyen. A betegségek egyik legfőbb oka az egyre több esetben előforduló elhízás, mint jelenség.

Kulcsfontosságú tehát az általános - és középiskolai gyógytestnevelés rendszeresítése, *ehhez a személyi és anyagi feltételek biztosítása*, illetve a diákság rendszeres szűrése.

Az ok visszavezethető szociális helyzetre, rossz táplálkozási és tisztálkodási szokásokra, a kevés szabadban eltöltött időre, a TV és a videó előtt eltöltött órákra.

"Iskolaidőben egy átlagos hétköznapon mennyi időt fordítasz a következőkre: tanulás, olvasás, számítógépezés/internetezés, tévénézés/videózás"

A középiskolai korosztályról készült városi egészségügyi felmérés megdöbbentő problémákat hozott felszínre. A célcsoport kb. 80 %-a hanyag testtartású, s abból eredendően legalább 40 %-uk gerincproblémákkal - leginkább gerincferdüléssel – küszködik. (A Váci ÁNTSZ 2000. évi felmérése alapján)

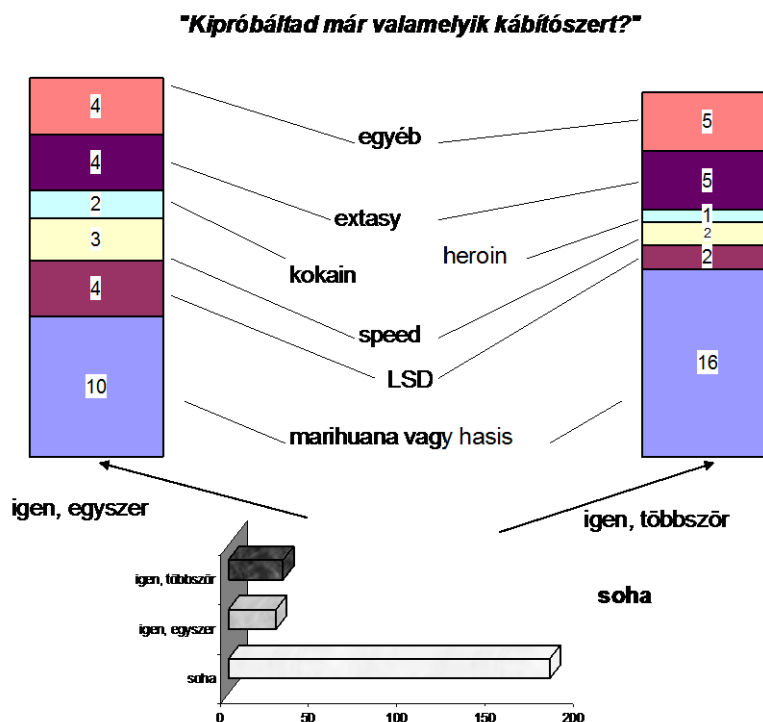
A fiatalok szociális és mentálhigiénés helyzetéért a szülők és a pedagógusok felelőssége nagy, de önmaguk sem tesznek meg mindent magukért. A gondok megoldásának áthárítása a szakintézményekre nem megoldás, csak közösen van lehetőség a változtatásokra. A személyes hangvétel, az ismerős segítsége sokszor többet ér, mint a teljes körű szakmai felkészültség. (Helyi ifjúságvédelem segítése)

Egyre nagyobb problémát jelent országosan és a városban is a különböző ajzószerke, tabletták és az italféleségek megjelenése a discokban és az iskolák környékén. Több szervezet is foglalkozik ezzel a problémával, s prevenciós munkával próbálnak segíteni. *Úgy tűnik azonban, hogy a megelőzés nem elég, erélyesebb fellépésre van szükség a megfelelő szervezetek részéről. Jelentősnek tekinthető változás, hogy már a diákságot is zavarja ez az állapot, s jelentős részük szorgalmazza a „rendszeres rendőri jelenlétet”*

Az Ifjúsági felmérésben a deviáns magatartások négy területét vizsgálták.

A gyerekekkel együtt élő családtagok és a megkérdezett diákok esetében is:

- a dohányzást,
 - az alkoholfogyasztást,
 - a „szipuzást” és
 - a drogfogyasztást.
- „Alkalmanként több nő dohányzik, mint ahány férfi – ez igaz a családtagokra és a tanulókra is. A hölgyek egynegyede gyújt rá néha-néha. Rendszeresen dohányzik – az apák 30 %-a, fiaik egynegyede. „
- „Az alkalmankénti alkoholfogyasztás nagy arányú a fiatalok és a felnőttek körében is.. Minden vizsgált korévet tekintve a legfiatalabbaktól a 18 évesekig folyamatosan nő az italozók száma és aránya..A váciak kevesebben isznak.”

A táblázat azt mutatja be, ki milyen módon találkozott már a drogokkal.

- „A barátok hatása a dohányzásra, alkohol- és drogfogyasztásra nagy. A szabadidőt barátokkal/barátokkal eltöltők háromnegyede fogyaszt alkalmanként szeszt, köztük van a rendszeresen ivók abszolút többsége is.”

- A „szipuzás” már nem jellemző szokása a fiataloknak, a 97 százalékuk soha nem próbálta ki.

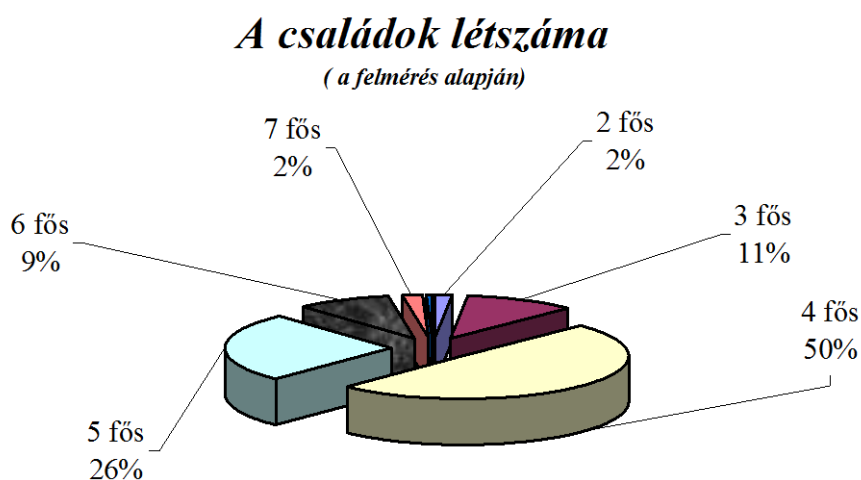
- Prevenció, tanácsadás: A drogprevenció terén a város nagyot lépett előre, amikor különböző alapítványok, egyesületek is felvállalták ezt a munkát. Az elmúlt években egyre több gyermeket és felnőttet sikerült bevonni a kortárs-segítő hálózatba, a DADA programba, az ÁNTSZ tanfolyamaira és egyéb civil szerveződésekbe és ma már elmondható, hogy Vác iskoláiban mindig található segítő ember, kiképzett személy. (*kortársképzés tanár+kortársak)

Mindezek mellett azonban tudni kell, hogy a leghatékonyabb prevenció az, ha értelmes programokon és hasznos szabadidős tevékenységben vesz részt a fiatal.

A fiatalok helyzetének vizsgálatakor szólni kell lakáshelyzetről is, mely nem csak a szülőkkel élőkre, de az új családot alapítókra is vonatkozik.

Ezzel kapcsolatosan az önkormányzat lakáskonceptiója szerint a lakáscserékkel, átmeneti lakások építésével, az első lakás megszerzésének támogatásával, lakásfenntartási támogatás biztosításával, bérlakások bérbeadásával, szociális jellegű lakások építésével kívánja támogatni a város a felnövekvő és felnőtt lakosságát a családalapításban. *2003-ban új szociális bérlakások kerültek átadásra, s ezáltal a régi lakások egy része – inkább a kisebb alapterületűek – újra kiintalhatóvá lettek. Ez nagy lépés volt a lakásproblémák kezelésében.*

A lakásszám átlagosnak mondható: **3 fő/lakás**.

A fiatalokat a szakmai képzés, a megfelelő munkához jutás mellett az önálló lakás megszerzése és a családalapítás foglalkoztatja leginkább.

C./ Szabadidő, kultúra, sport:

A gyermek-és ifjúsági korosztály szabadidő eltöltési igényeik különbözőek, de a váci kínálat nagyban befolyásolja a szabadidős tevékenység minőségét.

A gyermek korosztály a szabadideje nagyobb részében játszani kíván, s életkori sajátosságainak figyelembevételével játszótérre, játszóházba megy, családi környezetben, családi programokban vesz részt.

Ezzel szemben a középiskolások és az ifjú felnőttek már szabadidős programjaikban is rétegződnek, s van aki szórakozni, táncolni jár, van aki a természetben keres pihenési lehetőséget, van aki színházba, moziba jár, sportol, tanul, dolgozik, vagyis tevékenységük széles skálán mozog.

A fiatalokat leginkább a baráttal/barátokkal való együttlét, az utazás, a kirándulás és a sport érdekli. A – felmérés szerinti - tízes listán a tanulás a 7. helyen áll. **A szabadidejüket is legszívesebben barátaikkal töltik.** A mozi, a strand, a szórakozóhelyek és az egyes sportrendezvények nagyon népszerűek.

Hétköznapokon és hétvégén is egy-másfél óra az átlagos tanulási idő, ettől többet néznek tévét, de kevesebbet számítógépeznek és sajnos keveset olvasnak. Természetesen itt is nagy az eltérés fiatal és fiatal, iskola és iskola között.

A szabadidő kulturált, hasznos eltöltésére elegendő közművelődési intézmény áll a fiatalok rendelkezésére, de azok nem mindig tudnak telt házas vagy az érdeklődésnek megfelelő programokat szervezni.

Egy „A közművelődésről” készült felmérés alapján inkább a kínált programok összetételében, propagandájában kellene jobban a fiatalokra figyelni, hiszen elsősorban ez a korosztály látogatja az intézményeket.

Ők ugyanis szívesen vesznek részt a civil szervezetek által kínált programokon is. Sok hagyományos rendezvény, verseny van, ahol több száz, esetenként több ezer a résztvevők száma.

A tájékoztatásban, a propaganda kiszélesítésében, a programok szervezésében változások várhatóak, hiszen az elmúlt évtől kezdődően munkába álltak az oktatási intézményekben a szabadidő szervezők. Ők megfelelő kapcsolatot alakítanak ki a közművelődési intézményekkel, s nem csak információt közvetítenek, hanem javaslatokat is adnak(a tanulók véleményét is megkérdezve) a rendezvényekhez.

A kapcsolatok javítása érdekében ifjúsági ügyekben jártas népművelőt foglalkoztat a művelődési központ, aki tartja az intézményekkel a kapcsolatot, és javaslatot ad, illetve kér azoktól. *Irányításával alakult meg 2001-ben a regionális ifjúsági segítő csoport, mely a Pest megyei Önkormányzat ifjúsági referensének, illetve a Mobilitás Szolgáltató Központ(GYISM)irányításával működik. Feladatuk a pályázatok széles körben való ismertetése, a beadáshoz segítség nyújtása, illetve az aktuális kérdések megoldásában közreműködés. Az összejövetelek alkalmilag, a feladatok megoldására jönnek létre.*

A táblázat az ifjúsági felmérés(250 fő) eredményét mutatja, ami választ adhat a fenti gondolatokra.

Szabadidős eltöltési lehetőségek	Nem járok	Évente	Évente többször	Havonta	Havonta többször	Hetente	Hetente többször
Könyvtár	71	54	48	37	19	9	2
Művelődési központ	72	79	55	19	6	5	4
Mozi	15	25	93	68	33	4	2
Színház	68	66	84	19	2	0	1

Komolyzenei hangverseny	180	35	16	3	5	0	1
Könnyűzenei koncert (rock, pop, rap, techno stb.)	96	71	53	9	7	3	1
Tárlat, kiállítás	118	83	35	3	1	0	0
Múzeum	85	95	53	5	2	0	0
Disco	87	18	33	39	30	27	6
Egyéb szórakozóhely	33	19	44	50	42	38	14
Uszoda	78	34	60	31	15	9	13
Strand	28	21	67	24	37	26	37
Egyházi szabadidős tev.	172	26	18	7	7	5	5
Sportrendezvények	40	36	74	34	21	24	11

A rendszeresen sportolók aránya – a felmérés szerint - 15 százalék körüli, s a fiatalok a verseny- és szabadidősportnak is hódolnak. Sokan járnak uszodába. **Az iskolások közül a kitűnő tanulók között található a legtöbb sportoló, őket a közepesek és a jelesek követik.**

A sportolási lehetőségek általában az iskolai és versenysportban merülnek ki. Ingyenesen igénybe vehető, nem teljesítményorientált sportolási lehetőség elég kevés van a városban. (pl. Lakóterületi SE, *valamint városi és/vagy* iskolai tömegsport rendezvények.) A városi sport koncepció ennek megváltoztatására, s a megoldásokra keres lehetőségeket.

D./ Érdekérvényesítés, érdekképviselet:

A fiatalok általában nem igénylik, hogy helyettük oldják meg a problémákat. Inkább arra van szükségük, hogy gondjaik megoldásához a megfelelő eszközöket és segítséget megkaphassák, s tudják, hogy hová, kihez fordulhassanak problémáikkal. Az önszerveződési lehetőségekkel szeretnének élni. Véleménynyilvánítási igénnyel minden korosztály rendelkezik, s erre a szerepre a Diákönkormányzatok, a Diákparlamentek, a különböző ifjúsági szervezetek, csoportok hivatottak.

Az ezen szervezetekben való részvételt azonban nagyban befolyásolják a családi kapcsolatok, a közvetlen környezet, és a kortárs csoportok hatása.

A különböző ifjúsági szervezetek szerepe azonban még nem teljesen tisztázott: sokan elsősorban a fiatalok programszervezőjének tekintik őket, értelmes programok, igényes kínálat híján.

Hiába van minden intézményben DÖK, ha nincs a városban egy olyan szervezet, - akár városi diákönkormányzatnak, akár ifjúsági tanácsnak hívjuk -, ami összefoghatná a fiatalokat, koordinálna, szószóló lenne, és ha kell helyettük, és értük dönt, tanácsot ad, programokat kínál, stb.

Az Egészséges Váci Polgárokért Egyesület a Csányi krt -i épületében működtet egy amerikaiak által finanszírozott és igen jól felszerelt oktatótermet, irodát, amely az egészségmegőrzésen kívül más feladatokat is felvállalna, illetve a helyiséget adná más szerveződéseknek is, de ehhez az kell, hogy legyen, aki időnként ott van és segít, ha kell, pl. kortárssegítők tanári vagy az ifjúsági felelős hathatós segítségével.

Napjainkban az iskolai diák csoportosulásokon kívül más, klubszerű szerveződés nem található városunkban - kivéve az egyes pártok ifjúsági csoportjait.

A felmérésből kiderült, hogy az iskolai diákönkormányzat tevékenységét a megkérdezettek kétötöde nem ismeri, egyötödük kirakatszervezetnek tartja. Mások vallják, hogy jó dolgokat is csinál a DÖK. Igazán hasznosnak azonban csak a válaszadók 8 százaléka ítélte. Leginkább az általános iskolások ismerik a tevékenységét, legkevésbé az akkreditált felsőfokú szakképzésben részt vevők. A bukott diákok több mint fele tájékozatlan a diákönkormányzatról. Érdekes, hogy a kitűnő tanulók közül senki sem vélte hasznosnak. A váciak ismerik el jobban a munkáját.

A városi diákönkormányzat megalakítását a tanulók kétharmada tartja szükségesnek. A nemek között nagy eltérés nem tapasztalható esetleges felállításával kapcsolatban. Azok közül, akik nem ismerik iskolájuk önkormányzatát, a kétharmad támogatná a városi szervezet létrehozását; akik saját intézményükben hasznosnak, jónak tartják, azoknak viszont a 90 százaléka helyeselné a megalakítást.

A város fiatalságának egy érdekérvényesítő és megnyilvánulási fórumra van szüksége. Ez lehet az általuk létrehozott önkormányzat, de integrálódhat más szervezetekkel is.

Szükség van egy városi önálló ifjúsági koordinátori státusz létrehozására, aki a DÖK tanárokkal, diákokkal való napi kapcsolatot tartásáért felelős, aki továbbítja az információkat a fiatalok és a felnőttek között.

E./ Pályaválasztás, munkavállalás:

A pályaválasztással, pályairányítással kapcsolatban az oktatási intézmények szerepe döntő, míg a munkavállalással kapcsolatos kérdésekben a Munkaügyi Központ a meghatározó a fiatalok eligazodásában.

A városban az elmúlt évek kedvező tapasztalatai mutatják, hogy a tőkebeáramlás és a munkahely teremtődés lehetőséget adott a munkanélküliség visszaszorítására, az egzisztenciális viszonyok alapozására.

Ezek a pozitív folyamatok jó irányba befolyásolták a tanulók jövőképeinek alakulását is.

Az első munkahely megtalálásának problémája a pályakezdő diplomásokat is sújtja, s ez azzal járhat, hogy Budapestre kerülnek el tőlünk a jól képzett, de munkát nem találó fiatalok.

A tanulók jövőképeinek alakulása:

„Hogy gondolod: Mennyire leszel elégedett a helyzeteddel...”

	Nagyon elégedetlen	Elégedetlen	Elégedett	Nagyon elégedett	Válaszhiány
...5 év múlva	9	40	162	18	11
...10 év múlva	6	19	167	36	12
...20 év múlva	8	23	144	53	12

A Vácon működő szakképző iskolákban végzettek nagy részét az itt működő gazdálkodó szervezetek és intézmények fogadják, veszik fel, hiszen egyre nagyobb az igény a képzett, szakmailag felkészült fiatalokra. A váci iskolák időben léptek és átalakították képzési szerkezetüket és korszerűsítették szakmai profiljukat. Így nem devalválódik a megszerzett tudás és ezekre az alapokra építve, szakmailag képzett fiatalok dolgoznak a cégeknél.

Az ifjúsági felmérés fontos kérdése az uniós csatlakozás utáni időszak, a továbbképzési és elhelyezkedési lehetőségek tudati vizsgálata volt.

„Véleményed szerint az uniós csatlakozás (a mostanihoz képest) milyen lehetőségeket biztosít majd...”

	Sokkal rosszabb	Roszsabb	Nem lesz hatással	Jobb	Sokkal Jobb	Válaszhiány
...a Te számodra	9	14	99	98	12	8
...Vác számára	9	15	85	105	15	11
...a váci régió számára	8	11	86	109	15	11
...az ország számára	11	22	23	112	60	12

A fiatalok bizakodóak, jobbat , többet várnak a mai helyzethez képest ezekben a kérdésekben.

F./ Ifjúsági mobilitás, nemzetközi kapcsolatok:

A nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó adataink leginkább *az önkormányzat cserekapcsolatai*, az iskolák révén vannak, illetve, ha a civil szerveződések együttműködést kérnek, vagy tudomásunkra jut különböző rendezvények szervezésekor a kapcsolatfelvétel igénye.

A gyermek, de különösen az ifjú korosztály igénye az utazásra, a más kultúrákkal való megismerkedésre, rendkívül nagy. A rendszerváltás óta ezt az igényt sokkal egyszerűbben ki lehet elégíteni, csak az anyagi lehetőségek korlátozott volta okoz problémát, mutat nagy különbségeket.

Igaz ez a családi, a turisztikai, illetve az iskolai, és munkahelyi jellegű tanulmányi utakra, üdülésekre, kirándulásokra.

A világháló technikai lehetőségei, a számtalan televíziós csatorna a mindennapok valóságává teszi a különböző kultúrák elérhetőségét, megismerését és megkönnyíti a nyelvek (elsősorban az angol és a német) tanulását.

Az idegen nyelvtudás hiánya azonban még sokáig gond lesz, bár a fiatal nemzedék ebben már előre lépett. Ez a probléma a nemzetközi kapcsolatteremtést is megnehezíti, de gondot jelenthet a továbbtanulásban és a munkavállalásban is. Vác városában a legtöbb cégnek külföldi, elsősorban német tulajdonosa van, s a munkavállalás alapvető feltételeként írják elő a nyelvtudást, legalább beszélgetés szintjén.

➤ Külföldi kapcsolatok:

Vác városának testvérvárosi kapcsolata van:

- **Järvenpää** - Finnország
- **Deuil-la-barre** - Franciaország
- **Donaueschingen** - Németország
- **Givataim** - Izrael
- **Székelyudvarhely** – Románia
 - **Dubnica/Vágtölgyes/** – Szlovákia (2003-ban emelkedett testvérvárosi rangra a kulturális együttműködés
 - **Ipolyság** - Szlovákia
- **Honjo**- Japán - kulturális együttműködés
- **Wierden** - Hollandia - oktatási együttműködés **városokkal.**

A városi indíttatáson túl az intézmények közül többek is rendszeres és többirányú kapcsolatot ápolnak, főként oktatási intézményekkel, s nem csak a testvérvárosok tekintetében. Némely intézmény több külföldi iskolával is tart kapcsolatot, mely főként levelezésből, tanár és diákcseré programokból is áll. A középiskolai nyelvoktatást is segítik, főleg amerikai és japán nyelvtanárok.

➤ **Nemzetközi pályázatok:**

Az iskolai és ifjúsági programok finanszírozása terén ma már több EU-pályázat érhető el, amit az iskolák, az önkormányzat, és az alapítványok is igénybe vesznek. Többen a Socrates, a Soros, a Mobilitas, stb. pályázatok útján jutottak anyagi javakhoz, tettek szert élményekre, tapasztalatokra.

3. Szervezetek:

A helyi ifjúsági szervezeteknek az önkormányzathoz való viszonyát leginkább a támogatás centrikusság jellemzi (pályázati igények programok, események megrendezésére, stb.).

Az önkormányzati döntésekben áttételesen jelennek meg a fiatalság igényei. Leginkább a helyi képviselők által felvetett kérdések révén, vagy az intézmények felvetései alapján.

- Diákönkormányzatok, diákképviseltek:

Az előzőekben már szó volt róla, hogy Vácon nem működik városi szintű diákönkormányzat, viszont az iskolák mindegyike együttműködik a diákokkal. A kapcsolat azonban még inkább programok szervezésében merül ki, bár már van arra vonatkozó tapasztalat is, hogy a diákok hallatják hangjukat, és részt kérnek a döntésekből. Jó példa erre a már lassan hagyományossá váló városi diákpolgármester választáskor zajló korteskedés és a kampánybeszéd komolysága.

Munkájukat segítő javasoljuk létrehozni a tanácsadó testületet, mely a város minden egyéb ifjúsági szerveződésének is összefogásra adhatna lehetőséget. *Javasoljuk a diákok rendszeres felvilágosítását, felhívva figyelmüket saját, szülei és barátaik jogaira és kötelességeire.*

- Pártok ifjúsági szervezetei:

A városban működő pártok mindegyikének van saját ifjúsági szerveződése. Némelyik a párt berkein belül működik, de egyre több a mellérendelten dolgozó és önálló csoportosulás.

- Ifjúsági szerveződések:

Az egyes egyházközségek ifjúsági munkája viszonylag szűk körben zajlik. A református ifjúsági közösség, vagy a katolikus TV révén a katolikus iskola fiataljainak, illetve a Reménység Egyesület berkein belül működő cserkészszövetség tevékenységéről tudunk.

A más jellegű civil szerveződések, melyek vagy mostanában alakulnak, vagy éppen megszűnőben vannak, nem igazán vannak ideális helyzetben.

A pénzforrások fokozatos megszűnése, a pályázatok sokasága és a nem mindig pontos információáramlás nem segít rajtuk.

A Városi ifjúsági referens, a Városi diákönkormányzat és a munkájukat segítő önkéntesek tevékenységére ezért van nagyon nagy szükség.

Többek között az ő segítségükre jött létre a jelenlegi koncepció is és miattuk javasoljuk a létrehozandó szervezet létrehozását is.

III. AZ ÖNKORMÁNYZAT CÉLJAI - A.-F.-IG - MELLÉKELVE!!

IV. A CÉLOKBÓL ADÓDÓ FELADATOK - A.-F.-IG- MELLÉKELVE!!

Készítette és felülvizsgálta :

2001-ben és 2004-ben

Pozsonyiné Szőke Katalin

főtanácsos

FORRÁSOK

1. AZ IFJÚSÁGI ÉS SPORTMINISZTERIUM IFJÚSÁGI KONCEPCIÓJA
2. A GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI ALAPPROGRAM (ISM 2/1999.(IX. 24.)
3. JELENTÉS A GYERMEK ÉS IFJÚSÁG HELYZETÉRŐL,ÉLET-
KÖRÜLMÉNYEIK ALAKULÁSÁRÓL ÉS AZ EZZEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN
MEGTETT KORMÁNYZATI INTÉZKEDÉSEKRŐL.
4. PEST MEGYE GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI KONCEPCIÓJA 1998.
5. KÖZÉPTÁVÚ IFJÚSÁGPOLITIKAI KONCEPCIÓ – NAGYKANIZSA 2000- 2004
6. VÁC VÁROS KÖZOKTATÁSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA
7. VÁC VÁROS KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓJA
8. VÁC VÁROS SPORT KONCEPCIÓJA
9. VÁC VÁROS EGÉSZSÉGÜGYI KONCEPCIÓJA
10. VÁC VÁROS SZOCIÁLIS KONCEPCIÓJA
11. VÁC VÁROS LAKÁSÜGYI KONCEPCIÓJA
12. VÁC VÁROS VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA
13. IFJÚSÁGI FELMÉRÉS 2001. (BIRK Z.)
14. FELMÉRÉS A KÖZMŰVELŐDÉSRŐL (MIMK)
15. VÁC VÁROS EGÉSZSÉGTÉRKÉPE (ÁNTSZ 2000.)
16. FIATALOK A BŰNÖZÉS ELLEN – 1500 FŐS FELMÉRÉS (OKRI 2003.)